

Sygnatura akt II K 785/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 marca 2014 roku

Sąd Rejonowy w Sokółce w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący SSR Wojciech Januszkiewicz

Protokolant Anna Ościłowicz

w obecności oskarżyciela publicznego **A. G.**

po rozpoznaniu dnia 3 marca 2014 roku sprawy Y. K.

córcie A.

urodzonej w dniu (...) w G.

oskarżonej o to, że: w dniu 09.08.2013 r. sprowadziła na terytorium kraju przez drogowe przejście graniczne w K. bez dopełnienia obowiązku celnego polegającego na przedstawieniu organowi celnemu i zgłoszenia celnego towar nieoznaczony znakami akcyzy w postaci: 320 paczek papierosów marki (...), 148 paczek papierosów marki (...) przez co naraziła na uszczuplenie należność celną w kwocie 287 zł oraz należność podatkową w wysokości 8257 zł w tym podatek akcyzowy w kwocie 6566 zł oraz podatek od towarów i usług w kwocie 1691 zł

to jest o czyn z art. 86 § 4 i 1 kks w zb. z art. 54 § 2 i 1 kks w zb. z art. 63 § 7 i 2 kks w zw. z art. 7 § 1 kks

orzeka

I. oskarżoną Y. K. uznaje za winną popełnienia zarzucanego jej czynu z tym, że kwalifikuje go jako wykroczenie skarbowe z art. 86 § 4 i 1 kks w zb. z art. 54 § 3 i 1 kks w zb. z art. 63 § 7 i 2 kks w zw. z art. 7 § 1 kks i za to skazuje ją, zaś na mocy art. 54 § 3 kks w zw. z art. 7 § 2 kks wymierza jej karę grzywny w wysokości 3000 (trzy tysiące) złotych.

II. Na mocy art. 29 pkt 1 kks w zw. z art. 49 § 1 i 2 kks w zw. z art. 31 § 6 kks orzeka przepadek na rzecz Skarbu Państwa oraz zarządza zniszczenie dowodów rzeczowych w postaci 320 paczek papierosów marki (...), 148 paczek papierosów marki (...) przechowywanych w magazynie Izby Celnej w B. opisanych szczegółowo w wykazie dowodów rzeczowych nr 1 na k.41 akt pod poz. 1-2.

III. Na mocy art. 29 pkt 2 kks w zw. z art. 49 § 1 i § 2 kks w zw. z art. 31 § 1a kks orzeka przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych w postaci samochodu osobowego marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) -4 wraz z kluczykiem i pilotem oraz białoruskiego dowodu rejestracyjnego nr (...) w/w samochod, opisanych szczegółowo w wykazie dowodów rzeczowych nr 1 na k.41 akt pod poz. 3-5.

IV. Zwalnia oskarżoną w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, jak również kosztów zniszczenia przedmiotów podlegających przepadkowi wymienionych w pkt II.

Sygnatura akt II K 785/13

UZASADNIENIE

Na podstawie całokształtu materiału dowodowego sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9 września 2013 roku około godziny 22,15 na drogowym przejściu granicznym w K. zgłosiła się odprawy celnej przy wjeździe do Polski na obszar celny Wspólnoty Europejskiej obywatelka Białorusi Y. K. Kobieta przemycała na polski obszar celny wyroby akcyzowe w ilości 320 paczek papierosów marki (...) i 148 paczek papierosów marki (...), które były ukryte w przerobionym zbiorniku paliwa samochodu M., którym podróżowała. Nie zgłosiła jakiegokolwiek towaru do objęcia procedurą celną.

Wartość należności celnych narażonych na uszczuplenie w wyniku próby przemytu celnego nie zgłoszonych do odprawy celnej i nie oznaczonych polskimi znakami skarbowymi akcyzy papierosów oszacowano na kwotę 287 zł oraz łącznie podatek w wysokości 8257 zł, w tym podatek od towarów i usług w kwocie 1691 zł oraz podatek akcyzowy w kwocie 6566 zł. Wyroby akcyzowe ujawnione w toku przeszukania zabezpieczono na użytek postępowania karno – skarbowego.

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o: zeznania świadka W. Z. (k. 10), wyjaśnienia oskarżonej (k. 16v), notatkę urzędową (k. 1, 8), protokół taryfikacji i wyceny (k. 4), protokół oględzin (k. 9, 29-36).

Oskarżona przesłuchiwana w toku postępowania przygotowawczego przyznała się do popełnienia zarzucanego jej czynu. Potwierdziła, iż zatrzymane wyroby akcyzowe były jej własnością.

Sąd zważył, co następuje:

Wyjaśnienia oskarżonej dotyczące przyznania się do przedstawionego jej zarzutu zasługują na danie im wiary albowiem znajdują one potwierdzenie w pozostałym zebranych i uznanym za wiarygodny przez sąd materiale dowodowym. Została ona w sposób niebudzący wątpliwości zatrzymana na „gorącym uczynku” przy wwozie papierosów na obszar celny Wspólnoty z zagranicy.

Okoliczności czynu popełnionego przez oskarżoną znajdują pełne odzwierciedlenie w zeznaniach przesłuchanego w sprawie funkcjonariusza Urzędu Celnego w B. W. Z. dokonującego odprawy celnej osób podróżujących do Polski. Przesłuchany w toku postępowania przygotowawczego w swoich jednoznacznych zeznaniach opisał zwięźle okoliczności dotyczące ujawnienia przemytu papierosów nie oznaczonych znakami akcyzy przez oskarżoną.

W ocenie sądu zeznania świadka są całkowicie wiarygodne. Mają one niezaprzeczalny charakter rzeczowej relacji z zapamiętanych przez niego wydarzeń. Zeznania przesłuchanego funkcjonariusza celnego znajdują wreszcie pełne potwierdzenie w szeregu innych dowodów, zebranych w toku niniejszego postępowania w postaci notatki urzędowej (k. 1), protokołu taryfikacji i wyceny (k. 4), protokołu oględzin (k. 9, 29-36).

Protokół taryfikacji, wyceny i wyliczenia należności celnych i podatkowych (k. 4) sporządzony w toku wszczętego postępowania pozwolił sądowi na precyzyjne ustalenie kwot narażonych w ten sposób na uszczuplenie należności celnych i podatkowych od zatrzymanych papierosów. Wartość należności celnych ustalono na kwotę 287 zł oraz łącznie podatek w wysokości 8257 zł, w tym podatek od towarów i usług w kwocie 1691 zł oraz podatek akcyzowy w kwocie 6566 zł.

Rzetelność wspomnianych powyżej dokumentów nie była kwestionowana, w zakresie taryfikacji można jedynie wskazać, że została ona dokonana na podstawie obowiązujących w tym zakresie przepisów – w tym określających stawki celno – podatkowe, przez osobę posiadającą odpowiednie uprawnienia i umiejętności do tego typu czynności (specjalistę służby celnej). Obliczenie tych wartości jest prawidłowe, jednoznaczne i klarowne.

Jednakże z uwagi na zmienioną w trakcie postępowania wartość finalnego ustawowego wynagrodzenia czyn oskarżonej należało zakwalifikować jako wykroczenie z art. 86 § 4 i 1 kks w zb. z art. 54 § 3 i 1 kks w zb. z art. 63 § 7 i 2 kks w zw. z art. 7 § 1 kks.

Stąd też nie było żadnych wątpliwości, że oskarżona dopuściła się zarzucanego jej czynu stanowiącego wykroczenie skarbowe kwalifikowane z art. 86 § 4 i 1 kks w zb. z art. 54 § 3 i 1 kks w zb. z art. 63 § 7 i 2 kks. Uchylając się od obowiązku

celnego dotyczącego przedstawienia organowi celnemu i zgłoszenia celnego towarów akcyzowych przywożonych z zagranicy na obszar celny Wspólnoty naraziła na uszczuplenie należność celną oraz należność podatkową, w tym podatek VAT oraz podatek akcyzowy. Oczywistym przy tym było, że oskarżona działała świadomie, w zamiarze bezpośrednim, o czym świadczy fakt zatajenia przed urzędnikiem celnym przywozu papierosów. Takie działanie było, więc nastawione na uniknięcie zapłaty należności publicznoprawnych związanych z przywozem tych artykułów, a więc cła, podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego. Z uwagi na wartości tych należności (art. 53 § 3 kks – wartość należności podatkowej nie przekraczała ustawowego progu przestępstwa skarbowego wynoszący pięciokrotną wysokość najniższego wynagrodzenia za pracę w czasie popełnienia czynu, wartość należności celnej była niższa od tej kwoty) czyn oskarżonej wypełniał znamiona wykroczenia skarbowego. Nie ma więc wątpliwości, że oskarżona ukrywając fakt przywozu papierosów – a więc uchylając się od obowiązku celnego polegającego na przedstawieniu organowi celnemu i zgłoszeniu celnego – jednocześnie naraziła na uszczuplenie należności celne sprowadzając na terytorium kraju wyroby akcyzowe bez ich uprzedniego oznaczenia znakami skarbowymi akcyzy oraz jako podatnik podatku akcyzowego i od towarów i usług nie ujawniła właściwemu urzędowi (w tym wypadku UC w B.) podstawy i przedmiotu opodatkowania, narażając w ten sposób oba podatki na uszczuplenie.

Zgodnie z zasadą ogólną wyrażoną w przepisach ustawy z dnia 19 marca 2004 r. - Prawo celne (Dz. U. Nr 68, poz. 622), zgłoszenie celne towaru wprowadzanego na obszar celny Wspólnoty lub wyprowadzanego z tego obszaru, dokonywane przez podróżnych, powinno być złożone najpóźniej w chwili przystąpienia organu celnego do kontroli celnej. Podróżny może dokonać zgłoszenia celnego w trzech formach: pisemnej, ustnej, poprzez dokonanie innej czynności przewidzianej przepisami prawa celnego. W niniejszym wypadku sprawca nie tylko nie dokonał takiego zgłoszenia, ale wprost zaprzeczył, że przewozi towary podlegające ocłenieniu i opodatkowaniu. W ten sposób oskarżona stała się dłużnikiem celnym (powstał dług celny zgodnie z przepisami art. 202 Rozporządzenia Rady EWG Nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny) oraz podatnikiem podatku od towarów i usług (w szczególności na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 3, art. 5 ust. 2, art. 17 ust. 1 pkt. 1, 19 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług - Dz. U. z dnia 5 kwietnia 2004 r.) i podatku akcyzowego (art. 8 ust. 1 pkt 3, 10 ust. 2, 13 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym - Dz. U. z dnia 12 stycznia 2009 r.). Jedynie na marginesie należy wskazać, że zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług oraz art. 27 ust. 1 ustawy o podatku akcyzowym ujawnienie przedmiotu i podstawy opodatkowania miało nastąpić właśnie w zgłoszeniu celnym – czego oskarżona nie dopełniła w sposób świadomy.

W tym miejscu należy odnieść się także do problemu prawnego opodatkowania czynności, która co do zasady – tak jak przemysł bądź paserstwo – była sprzeczna z prawem. W tym zakresie należy przytoczyć odnoszące się wprost to tego zagadnienia przepisy prawne: tj. art. 5 ustawy o podatku akcyzowym zgodnie, z którym: czynności lub stany faktyczne, o których mowa w art. 8 ust. 1-5, art. 9 ust. 1 oraz art. 100 ust. 1 i 2, są przedmiotem opodatkowania akcyzą niezależnie od tego, czy zostały wykonane lub powstały z zachowaniem warunków oraz form określonych przepisami prawa i art. 5 ust. 2 ustawy o podatku od towarów i usług; czynności określone w ust. 1 podlegają opodatkowaniu niezależnie od tego, czy zostały wykonane z zachowaniem warunków oraz form określonych przepisami prawa. Powyższe normy prawne przesądzają w opinii Sądu kwestię, że oskarżona winna odpowiadać również na podstawie art. 54 kks. Dotychczas bowiem istniał konsensus co do tego, że opodatkowaniu nie podlegają czynności, których dokonanie jest wprost zabronione przez prawo (np. przemysł, paserstwo, stręczycielstwo, etc.). O ile pogląd ten obecnie jest aktualny w zakresie takich czynności jak np. stręczycielstwo czy też handel narkotykami to kierując się właśnie przytoczonymi wyżej normami prawnymi ale także poglądami zawartymi w orzeczeniach Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości należy rozróżnić czynności podlegające i niepodlegające opodatkowaniu na linii czynności mogących i niemogących być przedmiotem prawnie skutecznej umowy. Jak wynika bowiem z orzecznictwa ETS, niektóre czynności nawet zakazane wprost przez prawo mogą być przedmiotem opodatkowania. Przykładowo w sprawie C-455/98 (T. v. K. S.) ETS uznał, że import (a także dostawa) przemycanych towarów (alkoholu) podlega opodatkowaniu. Opodatkowanie powinno obejmować te czynności, które, co prawda, były niezgodne z prawem, jednakże mogłyby one być dokonane jako legalne. Sprzedaż przemycanego alkoholu mogłaby być legalna, gdyby zostały dopełnione formalności celne. Oczywiście pogląd ten w równym stopniu dotyczy przemycanych wyrobów tytoniowych. Natomiast narkotyki (podobnie jak i podrabiane pieniądze) nie mogą być przedmiotem normalnego,

legalnego obrotu. Stąd też „dostawa” towarów wykonywana w ramach paserstwa czy też paserstwa celnego powinna, co do zasady, podlegać opodatkowaniu (chyba, że ich przedmiotem są towary wyłączone spod normalnego obrotu – co w niniejszej sprawie nie ma miejsca). Towary dostarczane przed pasera są bowiem oferowane także przez inne, legalnie działające podmioty, będące podatnikami VAT (por. Komentarz do art. 5 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U.04.54.535), [w:] A. Bartosiewicz, R. Kubacki, VAT. Komentarz, Lex, 2009, wyd. III.)

Wymierzając oskarżonej karę sąd miał na uwadze całokształt okoliczności popełnienia czynu, jak też jej warunki i właściwości osobiste.

Przy wymiarze kary kierowano się dyrektywami określonymi w art. 13 § 1 kks, zgodnie z którymi sąd uwzględnia w szczególności rodzaj i rozmiar ujemnych następstw czynu zabronionego, rodzaj i stopień naruszenia ciężącego na sprawcy obowiązku finansowego, jego motywację i sposób zachowania się, właściwości i warunki osobiste, sposób życia przed popełnieniem czynu zabronionego i zachowanie się po jego popełnieniu, a zwłaszcza gdy czynił starania o zapobieżenie uszczupleniu należności publicznoprawnej lub o jej późniejsze wyrównanie.

Przywołać przy tym trzeba, że w sprawach dotyczących uszczupień należności celnych i podatkowych, o ich stopniu społecznego niebezpieczeństwa decyduje w istocie strona przedmiotowa, a więc wysokość uszczupień i sposób ich dokonania. Natomiast okoliczności dotyczące osoby sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste przy orzekaniu kar majątkowych odgrywają rolę drugorzędną. Te okoliczności mogłyby mieć istotne znaczenie w tej sytuacji, gdyby Sąd rozważał potrzebę wymiaru kary pozbawienia wolności (por. wyrok SN z dnia 14 sierpnia 1997 r., V KKN 330/96, Prok. i Pr. 1998, nr 3, poz. 21). Tak więc na pierwszy plan przy wymiarze kary w niniejszej sprawie wysuwa się wartość należności publicznoprawnych narażonych na uszczuplenie czynem oskarżonej. Są to więc wartości cła i podatków: akcyzowego i od towarów i usług – a więc danin, które zgodnie z prawem winny zasilić środki publiczne. Oskarżona dążyła do pozbawienia Skarbu Państwa należnych mu sum uchylając się od zgłoszenia celnego (opodatkowania). Reakcja karna za czyn skierowany przeciwko interesom fiskalnym Skarbu Państwa musi bowiem jednoznacznie wskazywać, że takie wykroczenie nie popłaca i rodzi szereg negatywnych konsekwencji dla sprawcy, a przemyt winien spotkać się z odpowiednim napiętnowaniem.

W opinii sądu wymierzona grzywna za wykroczenie skarbowe w wysokości 3000 złotych jest kwotą w pełni adekwatną w porównaniu do wskazanych wyżej należności publicznoprawnych. W opinii sądu taka sankcja stanowi trafną reakcję karno – skarbową ze względu na prewencyjny charakter kary, zwłaszcza mając na uwadze, że oskarżona nie była karana sędownie (k. 52).

Należy również wskazać, że przestępstwa i wykroczenia skarbowe polegające na przemycie celnym, a następnie zmierzające do utrudnienia kontroli celnej, są obecnie nagminne i zdarzają się niezwykle często w praktyce sądów i organów ścigania – szczególnie (co oczywiste) tych, na których obszarze działania znajdują się zewnętrzne przejścia graniczne Strefy Schengen. Już ze względu na częstotliwość, czynom takim należy się w sposób stanowczy przeciwstawić odpowiednio ukształtowaną reakcją karną. Kwestia nagminności dopuszczania się podobnych czynów zabronionych, co prawda nie jest okolicznością, która może być brana pod uwagę przy ocenie stopnia ich społecznej szkodliwości, nie oznacza to jednak, że jest całkowicie obojętna dla wymiaru kary. Wszak jednym z celów, który ma osiągnąć kara - wskazanym w art. 53 §1 kk (art. 12 § 2 kks) - jest zapobieganie popełnianiu przestępstw, zwłaszcza tych nagminnych (por. postanowienie SN z 28.11.2008 r. V KK 161/08, Biul.PK 2009/1/83).

Jeżeli chodzi o rodzaj i stopień naruszenia ciężącego na sprawcy obowiązku finansowego, jej motywację i sposób zachowania się – były to na pewno okoliczności przemawiająca za zaostrzeniem odpowiedzialności karnej oskarżonej. Nie ma wątpliwości, że działała w zamiarze bezpośrednim kierunkowym, a stopień naruszenia obowiązku finansowego był znaczny – zmierzał w istocie do uniknięcia zapłaty jakichkolwiek należności publicznoprawnych.

Jednocześnie ustalając wysokość kary grzywny sąd nie mógł stracić całkowicie z pola widzenia trudnej sytuacji majątkowej oskarżonej. Jest ona bezrobotną, nie ma majątku na terenie Polski i Białorusi, wychowuje nieletnią córkę. Podmiotowe cechy oskarżonej takie jak jej warunki i właściwości osobiste oraz dotychczasowy sposób życia zostały

wzięte pod uwagę przez sąd jako okoliczności łagodzące. Oskarżona nie była dotychczas karana sędownie (k. 52). Ma stałe miejsce zamieszkania, prowadzi więc spokojny i ustabilizowany tryb życia.

Ukształtowana w wyroku reakcja karna za popełnienie wykroczenia skarbowego w opinii sądu odniesie pozytywny skutek w stosunku do oskarżonej tak, że w przyszłości nie naruszy ona porządku prawnego. Będzie też odpowiednia w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Z kolei przy zastosowaniu art. 29 pkt 1 kks w zw. z art. 49 § 1 i 2 kks w zw. z art. 31 § 6 kks, art. 30 § 1 kks orzeczono przepadek na rzecz Skarbu Państwa oraz zarządzono zniszczenie dowodów rzeczowych w postaci zatrzymanych papierosów. Orzeczenie tego środka karnego było ze wszech miar pożądane i konieczne, nie tylko z punktu widzenia przedstawionych powyżej dyrektyw wymiaru kary, ale również ze względu na konieczność ochrony interesu fiskalnego państwa, a więc w celach zabezpieczających przed wprowadzeniem tych artykułów do obrotu.

Na mocy art. 29 pkt 2 kks w zw. z art. 49 § 1 i § 2 kks w zw. z art. 31 § 1a kks sąd orzekł o przepadku na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych w postaci samochodu osobowego marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) -4 wraz z kluczykiem i pilotem oraz białoruskiego dowodu rejestracyjnego nr (...), którym poruszała się oskarżona - przemycła papierosy na terytorium Polski. Samochód posiadał specjalnie w tym celu sporządzone skrytki, sta należało rzecz o przepadku tych dowodów rzeczowych.

O kosztach postępowania Sąd rozstrzygnął na mocy art. 626 § 1 kpk i art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks oraz art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych (t.j. Dz.U. z 1983r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.), zwalniając oskarżoną w całości od ich uiszczenia na rzecz Skarbu Państwa, mając na uwadze, że byłoby to dla niej zbyt uciążliwe ze względu na sytuację majątkową i wysokość dochodów.